

krisen kvæler enhver Mulighed for at skaffe en Bedring gennem en øget Finansiering af Erhvervslivet, Kapitalen søger hellere Statspapirer end Industri og Handel. I Schweiz har Krisen ført til en Skærpselse af Afspærringspolitikken, i Grækenland har man skaaet Valutaen ned til Halvdelen af dens tidligere Værdi. Alle Balkanstatene, der er Agrarlande, er mere eller mindre i Valutavanskeligheder, i ikke ringe Grad som Følge af Prisfaldet paa Landbrugsprodukter og den stansede internationale Vareudveksling, og en gennem længere Tid fortsat Tilstand som den nuværende vil næsten tvinge disse Stater ud af den europæiske Kulturkreds. De skandinaviske Lande er af Krise og Højprotektionisme ude i Verden tvunget til at følge Trit, gennem Afspærring af Varetilførsler og »Nedskæring« af Valutaen, og selv om disse Lande har større økonomiske Styrke end de fleste krigsramte Lande, har Krisen dog ogsaa her nu antaget en yderst alvorlig Karakter, for Sverige kommer saa yderligere Kreuger-Svindelen, hvis Likvidation forovrigt andre Lande ogsaa maa tage Del i.

I Sydamerika er Argentina det eneste Land, der endnu er i Stand til at klare sine Forpligtelser over for Ulandet, i Brasilien har Forholdet bedret sig noget paa Grund af stigende Priser paa visse Raastoffer, hvorimod den økonomiske Situation er katastrofal i Chile og Peru. Australien frembyder et lige saa sorgeligt Syn baade hvad Erhvervsliv og offentlige Finanser angaar. Hertil kan saa føjes Tilstandene i Asien, hvor Verdenskrisen i høj Grad har været medvirkende Krigsaarsag. Overalt Krise og en Krisepolitik, der ikke har formaat at bringe Forholdene i Lave, saare naturligt fordi en international Krise ikke kan løses ad national Vej. At Konjunkturerne skulde kunne bedres synderligt, for de virkelige Krisenaarsager fjernes, er ingen rimelig Tanke. Med Fortvivlelsens Kraft har Agrarlandene spejdet efter bedre Konjunkturer for Landbruget for derigennem at rydde Krisen ud af Verden. Med ligefrem Glæde modtages Profetierne om for Sommer og Misvæksel, hvorved Kornpriserne drives saa meget i Vejret, at Situationen reddes for de Agrarlande, der rammes mindst af Misvæxter. Meteorologerne er kommet til Hæder og Værdighed som ingensinde tidligere, og den der kan forudsige den daarligste Hvedehøst i de oversøiske Lande nyder naturligvis størst europæisk Anseelse.

Sammenhængen mellem Finans-, Industri- og Agrarkrise er saa nøje, at den øjeblikkelige Førdel, Agrarproduktionen i enkelte Lande kunde opnaa ved en daarlig Høst i andre, kun vilde være en stakket Hjælp, selv om det naturligvis vilde lette Verdensmarkedet, at de store opmagasinerede Forraad, der bidrager til at trykke Markedspriserne, blev realiserede. Man maa imidlertid regne med, at de store Landbrugsarealer, der i Aarene efter 1914 er taget under rationel Dyrkning, selv med en betydelig Indskænkning, dog i det store og hele vil blive bevarede. Et Bevis herpaa har man netop i disse Dage. Skønt Hvedehøsten i Amerika og Kanada tegner yderst slet for det kommende Aar, er Hvedepriserne yderst trykkelige, hvilket i væsentlig Grad maa tilskrives Krisen i Europa. Det

ene hænger sammen med det andet, og for at naa ud af Uføret, maa Gældsspørgsmaalet løses, saavel som Beskæftigelses-spørgsmaalet. Det er Gældsspørgsmaalet som sammen med Omlægningen og Udvidelsen af Produktionsapparatet indenfor Landenes Industri har tvunget Staterne ind i en Isoleringspolitik, der har ødelagt Forholdene for Produktionen og dermed skabt den Arbejdsløshed, som nu er ved at ødelægge de enkelte Stater økonomisk og politisk.

Vejen frem til bedre Forhold — ud af Krisen gaar gennem en international Politik, der bryder de Skranker ned, der ødelægger den internationale Arbejdsdeling, ikke blot den, der i Kraft af den hele industrielle og tekniske Udvikling maatte falde, men ogsaa den, der ikke kan bestaa uden at være til ubodelig Skade for alle Folk. Men Vejen gaar først og fremmest gennem en Løsning af hele det internationale Gældsspørgsmaal. En Ordning paa bredere Basis af Valutaspørgsmaalet, saaledes som det nu tænkes ordnet ved en Sterlingeller anden Valuta-Blokpolitik mellem flere Stater, vil ikke have nogen Stabilitet over sig, saalænge Spørgsmaalet om den internationale Gæld ikke er løst. Er først dette ude af Verden, vil dermed ogsaa den første og sikkert ogsaa største Hindring være ryddet bort for det politiske og økonomiske Samarbejde, der skal til for at føre Verden gennem Krisen. Naar Krigsgælden ikke figurerer mere, vil det være ulige lettere ogsaa at naa til en Ordning af den Gæld, der lynger Produktionen, og som ligeledes har sin Oprindelse fra Krigsaarene, og den følgende Tids Overkapitalisering.

(Sluttes).

Vil Norge atter okkupere.

En Udtalelse af Dr. Smedal.

Oslo.

»Dagbladet« har haft en Samtale med Dr. Smedal, der er Formand i Ishavsraadet samt Medlem af den norske Grønlandsdelegation, om den nye Situation, som er opstaaet paa Sydostgrønland.

Hr. Smedal fremhævede, at naar den danske Regering var gaaet til et saa opsigtsvækkende Skridt midt under Processen, som at give en altomfattende Politimyndighed til de danske Ekspeditioner, er Hensigten uden Tvivl den at gøre de Dele af Ostgrønland, som endnu er »Ingenmandsland« til dansk Land, der Dommen i Haag falder. Derved hindrer Danmark, at Sagen om Erik den Rodes Land bliver en saakaldt Provasg og kommer til at indbringe en Afgørelse af, hvem af de to Lande, Ostgrønland skal tilfalde.

Ser vi saa dette i Uvirkomhed, udtalte Dr. Smedal, betyder det, at Landet bliver taget bort lige for Næsen af os.

Kommer Sydostgrønland ind under dansk Suverænitæt, vil dette medføre, at Landet bliver lukket for Ostgrønlandssoverenskomsten udløber i 1914. I Sydostgrønland er der værdifulde Havne, som kunde blive udmærkede Støttesteder for Fiskeriet. Det er i Norges og andre fiskerinteresserede Nationers Interesse, at saadanne Havne bevareres aabne.

Til Slut spurgte »Dagbladet« Dr. Smedal, om en Okkupation fra norsk Side nu er nødvendig og om den bør ske straks. Dertil svarede Dr. Smedal: Ja.

Den sidste Fase!

»Føroyatíðindi« bragte forleden følgende læseværdige Artikel:

»Føroyatíðindi« har gentagne Gange behandlet den forretningsmæssigt fortvivlede Situation, vi for Tiden befinder os i, og efterhaanden synes hele den færøske Presse at være indforstået med de fremførte Argumenters Rigtighed og at Stillingen, som den nu er, er uholdbar. — Et enkelt af Bladene har dog paatalt, at man ikke kan tillade sig kun at kritisere og fremdrage for Offentligheden, hvad der er forkert og usandt, uden samtidig at prøve paa at vise en Vej ud af Uføret.

Det vil være interessant at opsumere, hvilke Fejl der er konstateret og som formentlig har været medvirkende til den nuværende alvorlige Krise.

For det første har færøske Kulturer solgt deres Fangst til vore Konkurrenter paa Island til Priser, som ligger langt under hvad der har været betalt herhjemme. Selv om dette maa siges at være forkert, skal det dog indrømmes, at det næppe har haft nogen overvejende Indflydelse paa den nuværende Tingenes Tilstand, idet Islanderne selvfølgelig selv er lige saa interesserede i høje Klipfiskepriser som vi, selv om de har købt billig Saltfisk. — Langt værre bliver det dog, naar færøske Fiskere sælger deres Fangst til udenlandske Agenter, som lader den tilberede her paa Færøerne og derefter indfører den paa det spanske Marked til Netto-Prisen. — Derved lykkes det at slaa Konkurrenter ud, men samtidig berøver de den færøske Købmand og Reder Muligheden for at opnaa den almindelige og rimelige Avance, som de nu gennem flere Aar har gaaet og ventet og haabet paa, for at kunne stabilisere sig. — Hvis den nævnte Trafik foregaar for fremmed Regning, burde man i Lighed med Island forbyde det ved Lov. — Ligesaa lidt som man tillod Italianere at stationere Trawlere med Basis paa Færøerne, burde man tillade at Spaniolere lader Fisk tilvirke her — for egen Regning.

Man tør vel nok sige, at disse Forhold har en betydelig Medvirken i, at Klipfiskepriserne er saa latterligt lave som de er, men hvad der slaar Rekord er dog, at Fiskeeksportørerne lader sine Forretninger financiere af deres egne Kunder. — Som rigtigt fremhævet i »Tingakrossur« dikterer Opkoberne selv Prisen, idet Købmanden, der har faaet Forskud fra Opkoberne eller udenlandske Agenter pr. Veksel og ikke kan faa denne fornyet pr. Forfalds dag, er pisket til at sælge til den Pris, der bliver dem paatvunget og som, efter hvad der er oplyst, synes at give Laangivere en uforholdsmæssig Avance, medens Eksportøren fortsætter med at prøve paa at »hulle sig igennem«.

Aarsagen til denne Misere ligger lige for: de færøske Bankforhold er for slette til at kunne financiere Driften som den burde og skulde være financieret. For det er jo en Selvfølge, at de færøske Købmænd ikke gaar til deres Kunder for at faa

en kortfristet Vekselkredit uden af den pure Nød. De ved lige saa godt som alle andre, at det maa og skal give et haardt Bagslag, for eller senere, og saafremt de kunde faa den nødvendige Kapital et hvilket som helst andet Sted, vilde de holde sig i fjern Afstand fra Fiskopkoberne.

I disse Forhold ligger Tyngdepunktet for den nuværende komplet uholdbare Situation og Vejen ud heraf er haard og ubehagelig, den gaar nemlig gennem intet andet end Udrensning, Snering.

De Eksportører, hvis økonomiske Forhold maaske er saa slette, at de i Virkeligheden allerede er dødsdømte, maa indstille Driften, medens de Forretninger, der har en Basis for at kunne fortsætte og bliver sunde ledede bør finansieres forsvarligt op. Mange af de økonomisk daarligst stillede har i Virkeligheden saa ringe en Eksport og Omsætning, at de lidet eller intet betyder for Landet, medens de skader ved at baandlægge Kapital som burde være anvendt til de andre og ved Salg til lave Priser ødelægger disses Muligheder for en rentabel Drift.

I Stedet for at gøre Tingen kun halv — hverken Æg eller Uge — burde Pengeinstitutterne, i de Tilfælde, hvor de vilde financiere, gøre det til Gavn — ellers slet ikke. Som det er nu, hvor de likvide Midler er fordelt over det hele, betyder det kun, at alle faar noget, men absolut ingen faar nok.

□

Gedebukken blev ikke til en Yngling.

Middelalder paa Bloksbjerg i 1932.

Natten mellem Lørdag og Søndag præcis paa Slaget 2 skulde paa Bloksbjerg en Gedebuk forvandles til en Yngling. Det var ikke de gamle Hekse paa Koste-skafet, der var Færde, men de to engelske Videnskabsmænd Mr. Harry Price og Dr. Joad fra Londons Universitet, der nu vilde gentage Forsøget, der ikke blev til noget sidste Aar. Disse to Videnskabsmænd vilde nu vise Verden, at de gamle Sagn om homunculus, der skal opstaa, naar man salver en Gedebuk under en ung Jomfrus Besværgelser efter det gamle Sagn Ritual fra Aar 1300, ikke er Løgn og forbandet Digt. »Den sorte Messe«, som det fra gammel Tid kaldtes, skal foregaa paa den sidste Fuldmånedsdag for Solhverv, og dette var i Aar Natten mellem den 18. og 19. Juni.

Det mondene Hotel paa Bjers Tops havde i Anledning af den mærkelige Begivenhed stort Rykind. I Følge en gammel Trylleformel tojrede en Jomfru, Frk. Uta Bohn fra Breslau, en Gedebuk ved en hvid Silkesnor, som efter forskellige Trylleformler af hende blev salvet med en særlig Salve af Blod fra Flagermus, der er fanget for Midnat, Sod, Bihonning og Støv af Kirkeklokker. Hun overstænkede den derefter med Rodvin og kastede til sidst et stort, hvidt Klæde over den. Efter den gamle Heksebog skulde der saa fremkomme et Lyssker i Retning af Byen Kassel, medens Gedebukken forvandles til en smuk Yngling. Men der skete intet; da det hvide Klæde blev fjernet, var Gedebukken der stadig og brægede jammerligt, hvor-

med der altsaa er ført Bevis for, at der ikke findes overnaturlig Trolddom, i hvert Fald ikke paa Bloksbjerg.

Fascistisk Figur.

Tre kendte Mænd, igennem mange Aar Arbejdsførere og Indehavere af offentlige Tillids-hverv, afgiver hver for sig en skriftlig Erklæring om, at Landets nuværende Forsvarsminister faa Aar i Forvejen har henvendt sig til dem med Tilbud om henholdsvis Organisering af »rode Garder« og Forsyning af Nyheder fra Landets Generalstab.

Dette er Stillingen i Norge med Norges nuværende Forsvarsminister, den i de senere Aar stærkt fascistiske Major Quisling. Virkeligt intet Under, at selv det fascistiske Højreblad »Tidens Tegn« forlanger en Renselseproces foretaget af den til Minister ophøjede Major. Men skønt Bladet antyder at tro paa Muligheden af en saadan Renselse, er der dog vist ingen, der venten, at den vil ske. — Major Quisling, hvis Optræden efter Overfaldet i Forsvarsministeriet var saa mystisk, og som sogte at bøde herpaa ved fantastiske Udtalelser, da Sagen kom frem i Rigsdagen, maa vist antages nu at have løbet Linen ud. Med hans Fra-træden vil et heldigvis kort Kapitel i norsk Regeringsliv være afsluttet. Som gode Naboer bør vi være villige til at glemme Episoden.

Derimod vil Fascisten Quisling stadig have Interesse. Hvorledes man end vil forklare hans Optræden, saa vil dog alle være enige om, at den med et mildt Udtryk vidner om en noget anløben Personage.

Han er ikke enestaaende i den fascistiske Lejr. Disse skrydende Bevejelser, der taler store Ord om »Parlamenternes Korruption«, afløses Gang paa Gang som netop beherskede af saadanne anløbne Herrer.

Kosola i Finland med alle hans Penge- og andre Transaktioner er en saadan Figur. I Tyskland er Afsløringerne om Fascistledernes legio, helt op til den seksuelt sygelige Stabschef hos Hitler, hvis Afsløring netop gav Anledning til nogle af de værste Skandaler i Rigsdagen. Italien, Polen, Ungarn osv. — I alle Lande er Fascismens Rækker fyldt med blakkede Eventyrere, der haaber gennem Diktatur at vinde Guld og Forglemmelse for Pletterne paa deres Livsbane.

Selv i Danmark ses Personer spille en Rolle hos Lappo, skønt de fremfor alt i egen Interesse burde tie stille. Saaledes den højtgalende Lappomand Kylling, som paa den halve Snes Aar, der er gaaet, siden Danmark belejredes med dette uæverdige Samfundsmedlem, har hentet smaa 70,000 Kr. fra offentlige Kasser og Institutioner. Gennem »Jyske Tidende« formaaede han at fremkalde Skandallescenerne ved Stenderup, og han halser fra Krostue til Krostue for at besudle det Land, han burde takke paa sine Knæ, fordi det har givet ham en Hjælp, som ingen Arbejdsløs drømmer om at forde, og som er større end de fleste Afhejdere kan tjene. Han gør sig vitterlig værdig til at være med i den